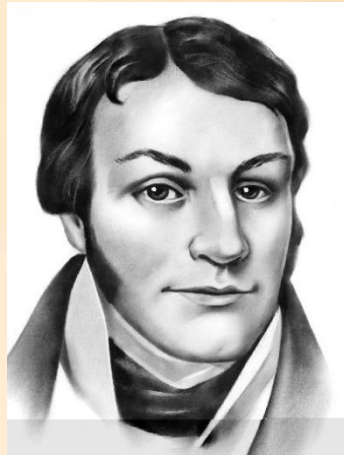

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ**

**Український мовно-літературний факультет
імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка**

**Кафедра зарубіжної літератури та слов'янських мов
імені професора Михайла Гетманця**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 245-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ГРИГОРІЯ ФЕДОРОВИЧА КВІТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА**

(22 листопада 2023 року)

Харків – 2023

<i>Дячок Анастасія</i> Людина і природа в поетичній збірці «Кримські сонети» Адама Міцкевича.....	56
<i>Кисельова Ольга</i> Дослідження художніх концептів у площині лінгвокультурології та літературознавства.....	61
<i>Лойченко Ольга</i> Особливості образотворення в романі Анни Тодд «ПІСЛЯ».....	64
<i>Маркелова Аліна</i> До питання прояву інтертекстуальності в українських текстах доби постмодерну	66
<i>Перепелиця М.В.</i> Чи впливає статус на добropорядність людини? (На матеріалі новели Гі де Мопассана «Пампушка»)	69
<i>Скобіна Софія</i> Образ воїна-захисника та ворога-окупанта в сучасній українській поезії про російсько-українську війну.....	70
<i>Слаба Дар'я</i> Провідні мотиви книжки Сергія Жадана «Господь симпатизує аутсайдерам».....	73
<i>Степнова Валерія</i> Числова символіка «Божественної комедії» Данте Аліг'єрі	74
<i>Столярчук Ганна</i> Переклади творів П. Бомарше як літературно-культурна спадщина.....	76
<i>Устінов Владислав</i> Особливості висвітлення образу переселенця в сучасній українській поезії.....	79

невід'ємна частина життя. Війна в цій збірці представлена як незрозумілий та моторошний феномен, що руйнує не тільки зовнішні структури, але і внутрішній світ людини. Війна ставить ліричних героїв Жадана перед вибором між вірою та власними інтересами, вони шукають відповіді на питання про справедливість, мораль і сенс.

Автор також звертає увагу на важливість самостійності та здатності протистояти системі, щоб знайти власну долю і сенс життя. Поет говорить про потребу в духовному зростанні, про те, як важливо знайти свою сутність, свій внутрішній потенціал в цьому великому світі.

Ще одним провідним мотивом у збірці «Господь симпатизує аутсайдерам» виступає кохання. Автор передає пристрасть і непередбачуваність кохання, у якому герої знаходять щастя та втрачають його. Стосунки між героями часто гострі й напружені, але водночас вони пронизані любов'ю та відданістю. Ще один аспект кохання – неможливість знаходження вічного щастя.

Дослідження провідних мотивів збірки розкриває внутрішній світ автора, виокремлює основні ідеї творів та філософські погляди митця, а також сприяє кращому розумінню літературного діалогу, що відбувається між автором і читачем у цій важливій для сучасної української літератури збірці.

УДК 821.13

*В.І. Степнова
Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Наук. кер.: к. філол. н., доц. А.Г. Козлова*

ЧИСЛОВА СИМВОЛІКА «БОЖЕСТВЕННОЇ КОМЕДІЇ» ДАНТЕ АЛІГ'ЄРІ

Відомого італійського митця епохи Передвідродження Данте Аліг'єрі інколи визначають як «батька італійської культури». Усіма шановний поет, письменник, перший, хто почав писати твори народною мовою, а не латиною, людина, яка створила шедевр світової літератури – «Божественну комедію», що стала всесвітньо відомою і справила вплив на подальший розвиток не тільки італійської, а й усієї європейської літератури.

Зрозуміло, що цей твір неодноразово ставав об'єктом уваги літературознавців різних часів і країн.

Серед українських дослідників, які звертались до вивчення різних аспектів цього твору, О.П. Берещук, З. Іваненко, М.О. Мороз, А.О. Содомора, М.В. Стріха, Б.Б. Шалагінов та ін.

Що ж надзвичайного у творі, що був написаний на межі Середньовіччя та Відродження і над яким автор працював довгих 14 років – з 1307 по 1321? У цій поемі поєднуються елементи нового світосприйняття, притаманні ренесансному світобаченню, з середньовічними уявленнями про світ, а також деякі деталі, що відсилають до античної літератури та міфології. Поема відрізняється глибоким філософським змістом, і кожна деталь її форми не є випадковою, все ретельно продумане й вивірене.

Дослідники неодноразово звертали увагу на символіку «Божественної комедії». Метою нашої розвідки є узагальнення інформації щодо числової символіки твору, розуміння якої допомагає більше дізнатися про зміст цього шедевр світової літератури.

Б.Б. Шалагінов звернув увагу на характерність числової символіки для середньовічної поезики [1, с. 12]. Тобто ця особливість дантового твору пов'язана саме із добою Середньовіччя.

Основним у числовій символіці «Божественної комедії» є число три, що відсилає до ідеї християнської Трійці. Навколо цього сакрального числа й вибудовується твір. Звернення до числа три можна побачити, навіть не почавши читати поему: відкриваємо зміст і бачимо три частини (або кантики) – «Пекло», «Чистилище», «Рай» (тобто Данте використовує троїчний принцип композиції). Кожна з частин поеми складається з 33 пісень. У християнському світосприйнятті це число асоціюється з віком Ісуса Христа.

Данте у своїй поемі звертається не тільки до числа три, а й до похідних від нього. Кожна кантика поділена на 9 (3×3 або $3+3+3$), частин, у Пеклі 9 кіл, у володаря Ада Люцифера 3 обличчя та 6 (тобто 3×2) крил; в Раю 9 небесних сфер, 3 «благословенні діви» (Марія, Лючія та Беатріче). Не випадковим є й вибір трирядкової строфи – терцини, в основі якої також лежить сакральне число три [1, с. 12]. Кожне число несе свій зміст, розкривши який з тогочасної точки зору можна краще зрозуміти глибину змісту твору. Але що ж вони символізували? Число 3 було магічним числом ще на етапі міфологічного мислення у різних народів. символом досконалості та гармонії. Пізніше воно стало уособленням божественної тріади,

святої Трійці. Тріада, що присутня у третій частині поеми – «Рай», символізує повноту та баланс. У Пеклі герой поеми – Данте – долає дев'ять кіл, кожне з яких уособлює певний вид гріха.

Активно представлені у творі й такі числа, як 7 та 10.

Число сім, за словами Дж. Міллера, характеризує загальну ідею Всесвіту, світобудову. У Чистилищі в Дантовій поемі 7 гірських уступів, між якими відстань у 3 людські зрости (знов бачимо «трійку»), тут караються душі людей, винних в одному з 7 смертних гріхів. Перед підйомом на гору ангел мечем виводить на лобі Данте 7 літер (лат. «pessax» – гріх), які стираються одна за одною під час сходженням вгору. Сьоме небо в раю є місцем перебування божества.

Важливу роль відіграє в поемі й число 10 та його похідне 100.

Число 10 символізує досконалість і завершеність. Як відомо, твір містить 99 пісень і ще пролог, тобто у сумі 100. Сто є символом вищої досконалості.

Отже, «Божественна комедія» Данте Аліг'єр – це твір, у якому числова символіка глибоко пов'язана з усією структурою і додає поемі йому глибини змісту. Числа 3, 7, 9, 10, 33, 100 використовуються поетом для передачі різних аспектів його світогляду та тематики твору.

Література

1. Шалагінов Б.Б. Данте Аліг'єрі та його шедевр «Божественна комедія». *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2006. № 10. С. 8–12. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8841949e-f242-4640-9091-ebd6f04b223e/content> (дата звернення: 2.11.23).

УДК 811.112.2

Г.В. Столярчук
Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.В. Радчук

ПЕРЕКЛАДИ ТВОРІВ П. БОМАРШЕ ЯК ЛІТЕРАТУРНО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

Переклади творів художньої літератури завжди мали важливе значення у культурній спадщині людства. За допомогою перекладів